

Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom: ==

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.80

Sobotna izdaja: ==

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati: ==

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 30 v
za dva in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano: ==

Enostolpna pettivrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Topniške predpriprave na laškem bojišču. - Bitka za Oršovo. - Obstreljevanje Hermannstadta. Napad v Dobrudži. - Ponovni zračni napadi na Angleško. - Angleško-francoska nota Grški.

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Vzhodno bojišče.

Dunaj, 2. septembra. Uradno:

Bojna črta proti Rumuniji.

Pri Oršovi smo umaknili včeraj naše čete po poldnevni ljuhi bojih na zahodni breg Črne.

Pri Nagy-Szeben (Hermannstadt) in severno od Brasso (Kronstadt) nam sovražnik le počasi sledi.

V gorovju Györgyó so se razvili novi boji.

Bojna črta generala konjenice nadvojvoda Karla.

Avstrijske in nemške čete so v Bukovini in v galskih gozdih Karpatih odbile veliko ruskih sunkov.

Tudi severozahodno od Mariampola se je izjalovilo več sovražnih napadov.

Pri Zborovu se je s protinapadom zopet napravil mir.

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavarskega.

Armado generalnega polkovnika pl. Terszyansky, katero sestavljajo nemške in c. in kr. čete, so včeraj severovzhodno in južnovzhodno od Svinuhov zopet ljuto napadali.

Sovražnik je vdrl v vas Koritnico, a moral se je pred obkoljevalnim protisunkom v neredu umakniti.

Zaveznikom je prepustil 10 častnikov, 1100 mož in več strojnih pušk.

Njegove krvave izgube so izredno težke.

Dunaj, 3. septembra: Uradno se poroča:

Bojna črta proti Rumuniji.

Sovražno topništvo je obstreljevalo včeraj Nagy-Szeben (Hermannstadt). V Györgyó-ozemlju so polzvedovali Rumuni o naših postojankah; naše topništvo je vrglo sovražne polzvedovalne oddelke. Sicer ob neizpremenjenem položaju nobenih posebnih dogodkov.

Bojna skupina generala nadvojvode Karla.

Južnozahodno od kraja Sundul-Moldovi in zahodno od Moldove so odbile naše čete več ruskih napadov. Po ljutem boju so vzeli Rusi goro Ploska,

ki leži jugozahodno od Rafajlove. Južnovzhodno od Brzezanov se je izjalovilo včeraj več močnih ruskih sunkov. Danes je sovražnik iznova napadel.

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavarskega.

Pri Zborovu so zasledovale nemške čete armade generala pl. Böhm-Ermollija pri ohrambi nekega ruskega napada sovražnika čez njegove jarke.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 2. septembra. (K. u.) Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Rusi so nadaljevali svoje napore južnozahodno od Lucka proti četam, katerim poveljuje general Litzmann.

Njih s petkratno premočjo izvedeni napadi, ki so se večkrat ponavljali, so začasno vspeli pri Koritnici.

Naš protinapad je sovražnika v neredu vrغل.

Tu smo ujeli včeraj in predvčerajšnjim 10 častnikov in 1100 mož in zaplenili več strojnih pušk.

Severno od Zborova so pridobivale naše čete med protisunkom na prostoru.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Severozahodno od Mariampola (ob Dnjestru) so se umaknile v ognju topov tiste ruske sile, ki so napredovale.

V Karpatih se je izjalovilo veliko delnih podjetij sovražnika.

Šlezijske čete so razširile svoj uspeh ob Kukulju.

Število privedenih ujetnikov se je povečalo na 2 častnika, 373 mož; zaplenjenih je 7 strojnih pušk in 2 metala min.

Berlin, 3. septembra. Veliki glavni stan:

Vojna skupina maršala princa Leopolda Bavarskega.

Severno od Zborova so iznova napadle močne ruske sile. Hrabre čete, ki jim je poveljeval general pl. Eben, so jih, deloma v boju z bajoneti, popolnoma odbile.

Bojna črta generala konjenice nadvojvode Karla.

Vzhodno in južnovzhodno od Brzezanov so se razvili krajno omejeni boji. Napade sovražnika smo odbili. Boj na posameznih mestih se še nadaljuje.

V Karpatih so se omejevala včeraj ruska podjetja predvsem proti Maguri in proti višinski postojanki južno od tam; uspeli Rusi niso, pač je pa ostala višina Ploska (južno od Zielone) po večkratnih brezuspešnih naskokih sovražniku.

Na obeh straneh Bistrice v rumunskem mejnem ozemlju so se zapletle nemške in avstrijske prednje čete v boj s sovražnimi prednjimi četami.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

× × ×

Prvo rumunsko vojno poročilo.

Genf, 2. septembra. Po poročilih francoskih listov iz Bukarešta slove prvo rumunsko uradno poročilo, izdano v četrtek. Splošna mobilizacija rumunske armade se je pričela ponoči od 27. na 28. avgusta in traja dalje. Vojna napoved Avstro-Ogrski se je izročila ob 9. uri zvečer na Dunaju. Zvezne čete so pričele prehod skozi Dobrudžo; prebivalstvo jih navdušeno pozdravlja. Ponoči od 27. na 28. avgusta so prekorale rumunske čete mejo Avstro-Ogrske. Avstro-ogrski monitorji in baterije so obstreljevali mesta Verciorova, Turn-Severin in Giurgievo.

Pri Oršovi.

Vojni poročevalec grof Scapinelli poroča s potrdilom vojnega tiskovnega stana 2. t. m.: Močan pritisk, ki so ga izvajali Rumuni na dolino Črno na višine vzhodno od toplice Herkules, se je tudi včeraj zelo čutil. Včeraj popoldne smo zato potem, ko smo odbili vse rumunske napade, zasedli višje postojanke na zahodnem bregu globoke doline Črna. Tudi tu smo prišli iz skalnatih mejnih gora in se zvezali s postojankami, ki se raztezajo za mesti Petroseny, Hermannstadt in Kronstadt. Sovražnik je prišel do Hermannstadta le s patroljami in tudi včeraj iskal tam stika z nami. Pač so se razvili v gorovju Györgyó močni boji na višinah. Rumune smo zopet odbili.

Vpad Rumunov v Sedmograško.

Budimpešta, 2. septembra. »Budapesti Hirlap« objavlja poročilo voditelja okrajnega sodišča v Kesdi Vasarhely, ki poroča, da so v nedeljo zvečer ob 10. uri prišli mejni policisti pred mestno hišo in da so brez vsakega povoda streljali s svojimi revolverji. Policija v Kesdi Vasarhely, 18 mož, je hitela pred mestno hišo, kjer se je vnel boj, v katerem je bilo smrtno ranjenih šest rumunskih mejnih policistov, več jih je bilo ranjenih, ostale so ujeli. Kraj so nato izpraznili.

Boji ob Donavi.

Genf, 2. septembra. Iz Londona se javlja: Po iz Bukarešta došlih brzojavkah je oborožilo rumunsko vojno ministrstvo mesta Turn-Severin, Giurgiu in Verciorova z mnogimi topovi; mesta torej niso odprta. Na Donavi se bodo bojevali rumunski ministri.

Razvrstitev Rumunov.

Petrograd, 1. septembra. Petrograjska brzojavna agencija poroča iz Pariza: V nedeljo je odrinilo pet rumunskih zborov v svoja bivališča in sicer v Cratovo, Galac, Jassy in v Konstanco; teh pet armadnih zborov sestavlja 266 bataljonov pehote, 80 švadrinov konjenice, 640 poljskih topov, nekaj 10.5 cm težkih topov in težkih baterij, katerih natančno število še ni znano.

Sedmograški begunci.

Budimpešta, 2. septembra. Na odredbo notranjega ministrstva ne vozijo beguncev več v Budimpešto, marveč v večja mesta na deželi: V Segedin, Arad, in v Veliki Varadin. Veliko beguncev so poslali na zgornje Ogrske; danes se je peljalo skozi Budimpešto do 20 vlakov s približno 20 tisoč begunci na zgornje Ogrsko.

Grdo postopanje Rumunov s prebivalstvom.

Budimpešta, 2. septembra. Neki sodnik, ki je pobegnil iz nekega mejnega kraja, ko so prišli Rumuni, je izjavil v Kološu, da so Rumuni povsod grdo postopali z ljudmi in da so smeli njih vojaki pleniti.

Vsi judi odstranjeni iz rumunskih uradov.

Bern, 2. septembra. Na dan splošne mobilizacije so s kraljevim dekretom odstranili vse jude iz vseh državnih in vojaških uradov.

LISTEK.

Med slovenskimi in hrvatskimi begunci.

(Ivan Rojec, dekan tolminski.)

Po vseh slovenskih pokrajinah kaže se veliko sočustvovanje do nesrečnih goriških beguncev, ki so morali zapustiti svoja domovja ter iskati si varnega zavetja ne le za bojno črto ali na Kranjskem in Štajerskem, ampak daleč od domovine na Nižje-Avstrijskem, na Češkem in Moravskem. Ker traja vojna že dolgo, postali so begunci vsled vladajoče draginje in pomanjkanja živila po nekod v nadlego in večkrat se mora slišati pritožba, češ, znana in toliko hvalisana gostoljubnost je bila le gola fraza, odirajo nas, zmerjajo nas ter nam ne privoščijo niti vode — vendar se pa mora častno priznati, da ima splošno slovenska javnost dobro, usmiljeno in darežljivo srce do naših beguncev, kar dokazujejo zbirke in ljubljanski in lavantinski škofiji.

O goriških slovenskih beguncih sem že o Veliki noči poročal »Slovenec« — danes poročam o slovenskih in hrvatskih beguncih po drugih krajih na Češkem, katere sem obiskal od 16. maja do 4. junija. Kot škofijski komisar za

goriške in poreške begunce izbral sem one kraje, kjer so naseljeni večinoma goriški in hrvatski begunci iz puljske okolice, da so imeli priliko opraviti sv. velikonočno spoved ter slišati božjo besedo v domačem jeziku, in kamor ni prišel še noben Slovenec ali Hrvat kot delegat obiskat te nesrečnejše. — Po svojem načrtu obiskal sem naslednja mesta: Budejovice, Pisek, Příbram, Horovice, Plzen, Přestice, Klatovi, Nepomuk, Stibř, Kralovice, kot nameček še Prago, Kralupi, Vysoke Myto. — Ker oskrbuje v okrajih Pisek in Příbram dušno pastirstvo vlč. g. župnik Alojzij Visković iz Altare v Istri — nisem imel tu opravila, ampak ogledal sem si ta mesta, obiskal Sv. Goro pri Příbramu, ki je največja božja pot na Češkem, ter prišel v okraj Horovice, kjer so naši kanalski begunci iz Bodreža in Moravskega v naslednjih občinah: Lokovice 8, Libomíř 18, Zdice 15, Žebrak 14, Beroun 15. — Spoved in sv. opravilo smo imeli v župnijski cerkvi v Zdice, kjer se križajo železnice ter je središče cele okolice. Vlč. g. župnik Václav Hulka je bil mojega obiska vesel ter pohvalil naše ljudi kot pobožne a tudi pridne. Ko sem razdeljeval med naše otroke in dekleta nekaj spominkov, obsuli so me tudi domači šolski otroci, ki so čakali na šolsko sv. mašo, ter prosili podobice

in svetinje, katere sem jim rad dal — saj socialni demokrati, ki tu prevladujejo že itak ne poznajo takih spominkov za nedolžne otroke. — V Lokovice sem našel v tamkajšnji občinski hiralnici 86 let staro Magdaleno Ferfolja iz Dola pri Devetakovih, katero so na potu na Češko ločili od njenega moža Andreja in neveste Amalijs, ter ne ve nič o njih od maja 1915. Sorodnike prosim, da se uboge starke usmilijo. — Beguncem se pa v tem okraju ne godi dobro — ni ne zdravil, stanovanj, ne zasluzka.

22. maja sem prišel v kraljevsko mesto Plzen, drugo največje mesto na Češkem. Tu je industrija najbolj razvita, samo v znanih škodovih delavnicah je sedaj mnogo tisoč delavcev. Po uradnih izkazih bi bilo v tem okraju 183 slovenskih in 45 hrvatskih beguncev. Ko pa vprašam na glavarstvu odkod so Slovenci in kako jim je ime, mi g. okrajni glavar začne naštevati imena naših znanih Režijanov Pijelík, Mardotto, Kineš itd. Ti ljudje bi morali biti sicer kot italijanski podaniki zaprti po taboriščih, a ker so Italijani le na papirju ter rojeni po Slovenskem, vtaknili so jih v te kraje. V tem okraju je nad 100 beguncev iz puljske okolice, iz Medulina, Vodnjana, Labina, in sicer v občinah Zakan in Nevestice 69, v

Hvalenice 40 oseb. Ubogi ljudje so bili jako veseli, ko so opravili spoved in slišali božjo besedo, posebno pa, ko sem jim sporočil pozdrav prevzvišenega škofa poreškega ter razdelil med nje rožnevence in malo podporo kot dar prevzvišenega. Omeniti moram preč. g. župnika v Hvalenicah Jos. Fuháreka, kateremu so tamkajšnji begunci jako hvaležni. Prilikom dekanjskega obiska po g. dekanu, kanoniku Edvardu Raus iz Rokycany, sem tu prvič videl slovesen vhod v župnijsko cerkev, kar na Goriškem ni navada, ko dekan na tistem pridu, obišče šolo in župnišče ter na tistem tudi odide.

Južno od Plzna so na progi Přestice, Klatovi in proti bavorski meji Zyrsko (Zuern). Přestice je lep trg ter ima veliko cerkev, ki je bila pred cesarjem Jožefom last redovnikov cistercijanov.

Južno od Přestice je industrijsko mesto Klatovo (Klattau), ki šteje okoli 15.000 prebivalcev; že od daleč napravijo mogočen vtis cerkveni zvonik, veličastna župnijska cerkev je zidana v gotičnem slogu, a nekdanja jezuitska je tudi velik spomenik nekdanje slave prezaslužnega reda. Preč. msgr. dekan Anton Miláček vodi modro dušno pastirstvo v tem izpostavljenem mestu. Ne daleč od mesta so nastanjeni begunci v par prav priprostih barakah, in

Zavratni napadi Rumunov.

Budimpešta, 2. septembra. »Budapesti Hirlap« poroča, kakšen je bil dan vojne napovedi v Kezdivasarhely. V nedeljo dopoldne, ko še ni nihče ničesar slutil o kaki vojni napovedi, so prišli rumunski carinski stražniki v ogrsko mesto. Kosili so v edini gostilni prijateljsko z Ogrji za isto mizo. Zvečer ob 10. so rumunski carinski stražniki, veliko jih je bilo, planili na trg pred mestno hišo in so streljali z revolverji nanjo. V boju z orožniki je nato padlo šest Rumunov, več so jih ranili, nekaj ujeli, ostali so zbežali. Ponoči so prihajali v mesto iz sosednih vasi starci, možje in žene, ki so vsi preplašeni pripovedovali, da so morili rumunski vojaki ljudi. Stari sodnik, ki se je rešil iz Kezdivasarhely, je izpovedal, da so vlamljali rumunski vojaki v hiše in pozivljali ogrske Rumune, naj pomore Ogrje, a ti jih niso ubogali, marveč so se poskrili v kletih. Rumunski poveljnik je nato dovolil vojakom, da so tri ure plenili. Poveljnik Rumuncev je odredil obsirne varnostne ukrepe in je prepovedal govoriti mažarsko; govoriti se sme le rumunsko in francosko.

Rumunski kralj — vrhovni poveljnik.

Rim, 2. septembra. »Agenzia Stefani« poroča iz Bukarešta: Vrhovno poveljstvo rumunskih čet ima kralj Ferdinand. General Iliescu je imenovan za podnačelnika generalnega štaba. Načelnik generalnega štaba še ni imenovan. Zbornica je sklicana za 2. septembra. Vlada se razširi z ministri brez portfelja.

Ruske pomožne čete Rumuniji.

Kodanj, 2. septembra. »Denj« sodi, da gre skozi Rumunijo 350.000 do 400 tisoč Rusov. Armada je bila že dva meseca popolnoma pripravljena za prehod. »Het Nieuws van den Dag« piše: Udeležba Rumunije na strani sporazuma je velike vojaške važnosti za Rusijo. Ruske čete se bodo lahko pošiljale na rumunsko-ogrsko mejo ali čez Donavo na vpad na Ogrsko. Druge ruske čete bodo lahko pričele vojsko proti Bolgariji in proti Carigradu.

»Velikodušnost« Rusije nasproti Rumuniji.

Genj, 2. septembra. Hervésova »La Victoire« poroča iz Petrograda: Rusija je odklonila Rumuniji vse njene zahteve glede na Besarabijo in ji je le velikodušno obljubila rumunska ozemlja Avstroogrške. Hervé bi želel od Rusije večjo velikodušnost nasproti Rumuniji.

Izredno rumunsko poslaništvo na poti v Petrograd.

Kodanj, 3. septembra. (Kor. ur.) »Politiken« brzojavljajo iz Bergena: Včeraj je došlo sem na poti v Petrograd izredno rumunsko poslaništvo. Prišlo je iz Londona; Prej je še obiskalo Rim in Pariz. Dalje je došlo iz Rusije v Bergen 7 japonskih generalov, ki bodo odpotovali na francosko-angleško bojišče; na ruskem bojišču so se nahajali od spomladi.

Tajno oboroževanje Rumunije.

Amsterdam, 1. septembra. »Het Nieuws van den Dag« trdi, da je že dolgo pred vojsko Rumunija izdelovala več streliva, kolikor ga je rabila in da je tajno oboroževala svojo armado. Pri Rumuniji se je pripetil redek slučaj, da se je napovedala vojska, ne da bi bili prej zapovedali, naj se armada oboroži.

33letni zaveznik — sedanji sovražnik.

Dunaj, 2. septembra. (K. u.) Razmera Rumunije nasproti osrednjima velesilama je urejala do vojne napovedi Rumunije zve-

za, ki se je sklenila 1. 1883 med monarhijo in Rumunijo z ozirom na avstrijsko-nemški zvez. Nemčija je takoj pristopila tej zvezi, Italija pa 1. 1888. Od takrat se je večkrat obnovila, zadnjič leta 1913. To pravno dejstvo kaže, da izstop Italije iz trozvezja ni pravno zvezo med Avstrijo in Rumunijo izpremenil.

Rumunski poslanik še v Berlinu.

Berlin, 2. septembra. »Lokalanzeiger« javlja: Poslanik Belaiman se še nahaja v Berlinu. Pravijo, da se bo naselil na Danskem.

Zaplemba rumunskega zlata.

Dunaj, 2. septembra. Osrednji velesili sta zaplenili na Dunaju in v Berlinu vse rumunsko zlato, ker so ostali njuni železniški vozovi v Rumuniji.

Lahi in Francozi nezadovoljni z nastopom Rumunije.

Curih, 1. septembra. »Corriere della Serra« objavlja zanimiv članek o dosedanjem nastopu Rumunije in z njenim upadom na Sedmograško. List opozarja Rumunijo, da mora postopati po načrtih četverozvezje po načelih enotne bojne črte. Italiji gre tudi beseda glede na balkansko vojsko, ker je podpirala ekspedicijo v Solunu. Pred vsem gre za to, da bodo Srbi in Črnogorci zopet dobili izgubljeno ozemlje; potem žele, ko bosta premagani Bolgarija in Turčija, naj se napade Avstrija; predčasni vpad na Sedmograško nasprotuje temu načrtu.

Genj, 2. septembra. »Temps« roti vrhovno poveljstvo v Rumuniji, naj se začasno odpove Sedmograški. Glavna stvar je zdaj, da se uniči Bolgarija; za kar komaj zadoščajo vse sile četverozvezje.

Švedska o vojski z Rumunijo.

Stockholm, 2. septembra. »Aftonbladet« piše: Simpatije, s katerimi se na Švedskem zasledujejo boji osrednjih velesil z barbarskimi Rusi, so se še pomnožile, odkar je napovedala Rumunija Avstriji vojsko. Naš bodoči napredek in naše narodne koristi so navezane na osrednji velesili. Obkolitev osrednjih velesil je zdaj skoraj popolna, le na severu manjka še zadnji člen verige; a mi se upiramo vsakemu pritisku. Če bodo še nadalje pritiskali na nas in nas žalili, nas bodo prisilili nekega dne, da se bomo odločili.

Amerika zastopa Rumunijo.

Dunaj, 2. septembra. Na prošnjo rumunske vlade je prevzel danes ameriški veleposlanik zastopstvo rumunskih koristi v Avstriji.

X X X

Rusi občutno odbiti.

Vojni poročevalec grof Scapinelli javlja 2. septembra z dovoljenjem vojnega tiskovnega stana: V Karpatih so se Rusi brez uspeha zaletavali pri višini Kukul; pustiti so morali veliko mrtvih in skoraj 400 ujetnikov.

Prava katastrofa je pa zadela Ruse med vztrajnimi velikopoteznimi boji proti odseku Szelvov — Svinuhi proti armadi Tersztyanszky. Njih naskoki so le začasno uspeli, da so zavzeli vas Koritnico. Na naše postojanke so otvorili prvotno močan ogenj s topovi, nato so napadli z velikimi silami. Njih prvi naskok se je zrušil v našem ognju; pričeli so ga ob 1. opoldne; ponovili ga z Rusom lastno vztrajnostjo ob 1/2. s šestkratno do osemkratno premočjo. Končno se jim je posrečilo, da so udri v kraj, a naš protinapad jih je zagrabil na obeh krilih; kar je še živelo, so naši ujeli.

Rusi so še enkrat nastopili z novimi silami ne glede na naš najmočnejši topniški ogenj. Pritiskali so z jugovzhoda na kraj; petkrat so naskočili, a vselej zaman. Napad je običal v krvi in v smrti.

Od približno 15.000 mož, kolikor sta šteli obe diviziji strelcev, se je vrnila komaj desetina nazaj v svoje postojanke, ostali so obležali v našem ognju. 1100 neranjenih Rusov so naši ujeli.

Ruski oboroževalni minister.

Stockholm, 2. septembra. Novi ruski oboroževalni minister bo postal sedanji vojni minister Šuvajev.

Nova ofenziva generala Brusilova.

Genj, 2. septembra. »Journal« poroča: Rusi so poslali pol milijona rezervnih čet na meji Galicije, Volinije in Bukovine. S temi četami bo pričel Brusilov svojo novo ofenzivo.

Rusija se »zanima« za Skandinavijo in za Nizozemsko.

Stockholm. Skoraj vsi petrograjski listi izvajajo, da se Rusija ne more popolnoma zadovoljiti na Balkanu in da se mora zato bolj zanimati za severne države. »Rečj« pravi: Na Balkanu se je izpremenila Rusija iz prejšnjega ukazovalca v berača, ki je moral beračiti pomoči. »Novoe Vremja« pravi, da se mora zdaj Rusija pred vsem pečati s severom in z Nizozemsko. Skandinavske države in Nizozemska se morajo pritegniti krogu ruskih zahtev.

Grof Tisza o vojski z Rumunijo.

Budimpešta, 2. sept. 1916.

Cinična perfidnost Rumunije.

Predsednik ogrske magnatske zbornice baron pl. Josika je otvoril sejo ob pol 11. uri dopoldne. V svojem otvoritvenem govoru je opozarjal, da se je tudi uvrstila med naše sovražnike tista Rumunija, ki se ima glede na razvoj svoje države in za ojačenje svojega gospodarstva monarhije in našemu velikemu zavezniku veliko zahvaliti; roparsko nas je napadla. Predsednik je ožigosal cinično perfidnost Rumunije, ki presega vsako človeško mero in je izrazil prepričanje, da bo ta zavratni napad po zasluženju kaznovan.

Udanostna izjava škofa Demetra Radua.

Prečita se brzojavka škofa Demetra Radu v Velikem Varašinu, ki obžaluje, da je zadržan udeležiti se današnje seje in izraža v svojem in v imenu svoje duhovščine in vernikov čuvstva domoljubja, neomajne zvestobe prestolu, slavni vladarski hiši in sveti kroni Ogrske.

Vojna napoved Rumunije prekaša italijansko izdajalstvo.

Ministrski predsednik grof Tisza: Vojna napoved Rumunije se dostojanstveno pridružuje italijanskemu izdajalstvu, da, še presega ga. Če bi ne bila Italija smatrala svojega zvanja v tesnih mejah Adrije, marveč kot sredozemska velesila, bi ne bila smatrala monarhije za svojo tekmovalko, marveč bi si ta krila hrbet. Ravno tako je tudi Rumunija zgrešila svoje prave življenjske koristi, ker ni iskala pri osrednjih velesilah brambe svoji neodvisnosti in narodnemu obstoju. Nastop Rumunije ni torej samo nezvest in nečasten, marveč škoduje tudi njenim lastnim koristim. Ministrski predsednik

najodločnejše zavrača očitanja Rumunije nasproti monarhiji v njeni vojni napovedi, posebno očitke, da med balkansko vojsko monarhija Rumunije ne bi bila pošteno podpirala.

Ugovarjal je dalje proti geslu

o zatiranju Rumunov na Ogrskem.

Noče niti preiskavati, komu se godi boljše: ogrskim Rumunom ali Rumunom v Besarabiji ali prebivalcem Rumunije, ki ne pripadajo rumunski narodnosti. Rumuncem na Ogrskem se godi v gospodarskem, kulturnem in v moralnem oziru bolje v varstvu ogrske krone, kakor v Rumuniji sami. (Živahno pritrdjevanje.) Sklicuje se na vedenje ogrskih Rumunov med vojsko in na izjave zadnjih dni tudi iz takih krogov, ki so se nahajali v marsikaterih notranjepolitičnih vprašanjih dozda v ostrom nasprotju z ogrskimi strankami. Enota skupnega ogrskega naroda se je, če je to sploh mogoče, v zadnjih dneh še sijajnejše izkazala.

Zavratni napad Rumunije.

Ministrski predsednik je nato izrazil svoje globoko sočutje prizadetemu prebivalstvu Sedmograške vsled zavratnega napada Rumunije, ki nima v celi zgodovini podobnega zgleda. Zagotovil je, da se bo ves narod s pomnoženo odločnostjo vojskoval dalje, da jim vrne njih iztrgano jim domovino. (Živahno pritrdjevanje.)

Zaključil je: Število naših sovražnikov se je za enega pomnožilo. Napaka bi bila, če bi to dejstvo zmanjševali, a ravno tako napaka bi bila tudi, če bi ga pretiravali. Novemu sovražniku gledamo v oko ramo ob rami z našimi zavezniki, katerih zvestoba je v tem kritičnem trenutku mogoče še sijajnejša, kot je bila dozda.

O zavarovanju rumunske meje.

Grof Aladar Szechenyi je izjavil: Pridružim se tistim izvajanjem ministrskega predsednika, ki obsojajo zavratni napad Rumunije na monarhijo tembolj, ker se mora Rumunija na svojem obstoju po berlinskem kongresu zahvaliti večinoma monarhiji, a jo je kljub temu v najkritičnejšem trenutku zahrbtno napadla. Vladi in vojnemu vodstvu ne more prihraniti najhujšega očitka, ker se ni skrbelo za to, da bi bili ogrsko mejo z Rumunijo primerno zavarovali vsaj toliko, da bi bilo prebivalstvo obmejnih ozemelj pravočasno ušlo in da bi bilo rešilo svoje pohoštvo. To se je tembolj pričakovalo, ker se je že skozi mesece govorilo, da je naša meja primerno zavarovana in, kakor trde tisti, ki deželo poznajo, bi se bili prelazi lahko z primeroma malo močjo branili, ne da bi bila obstojala nevarnost obkolitve. Pričakuje od vlade pomirjevalne izjave.

Tisza o operacijah nasproti Rumuniji.

Ministrski predsednik grof Tisza je odgovoril: Nihče ne čaka tako nepotrpežljivo tistega trenutka, ko bo mogel pojasniti vprašanja, ki jih je sprožil predgovornik; a z ozirom na sedanje okoliščine ne more podati obširne izjave. Opozarja le, da je napačno, če se sodi, da bi se bili omenjeni mejni prelazi lahko branili brez nevarnosti obkolitve, ker le del mejnih gora ni sposoben za vojne operacije in bi bile lahko brez primernih rezerv naše mejne čete lahko obkoljene.

sicer v eni poljski židje, v drugi pa 58 Hrvatov iz Medulina, Premonture in Pulja, in 6 Slovencev, in sicer Jelinčič, Krasna Marija iz Rut. Volč, Čopi, Mihelič, Komac iz Boveca, same stare, bolehe ženske. Sv. spoved so vsi opravili; ubogi Istrani so bili spominkov in daru svojega nadpastirja nad vse veseli. — Dasi so barake priproste, so vendar ubogi begunci zadovoljni, ker si sami kuhajo kakor in kar hočejo!

Iz Klatova sem odšel proti bavarški meji v Nyrsko (Neuern), kjer so že Nemci. Tu sem našel 30 Hrvatov in 5 Slovencev, med njimi: Kravanja Ivan, Sulnu Jožefa iz Boveca, Kodrič iz Podgore, Verčič iz Gorice in nek Blacetič iz Podmelca. — Drugi begunci so prišli k spovedi v cerkev, s hvaležnim srcem so sprejeli dar svojega škofa.

»Templum magnificum«, a potreben poprave, ki bi stala gotovo nad 200.000 kron. Vič. g. župnik Vaclav Heindl, izvršten ekonom, pogostil me je z domaćimi pridelki iz svojega kurnika, hleva in vrta. V tem okraju je 114 beguncev hrvatskih iz Marčane, Filipani, Medulina, Orbanjič, in sicer v občinah Jino 6, Lužan 7, Breskovič 7, Borov 11, Horčice 9, Kvelnice 7, Dnešice 10, Lukovice 9 in v okolici mesta Nepomuka: Begdekovic 5, Kramolin 7, Nekvasov 6, Nepomuk 9. Žal, da so begunci preprosto zvedeli za moj dohod, vendar so pa nekateri v zadnjem trenutku prišli ter

opravili spoved. V mestu Nepomuk, ki je oddaljeno od železnice eno uro, sem spovedoval v cerkvi sv. Janeza Nepomuka. Sredi cerkve je ograjen oltar svetnika, kjer je stala svoj čas njegova rojstna hiša. Tudi tu so bili begunci veseli spominkov in male podpore svojega nadpastirja.

Ko sem se vrnil v Plzen, porabil sem mali odpočitek, da sem zašel čez Stibfo (Mies) — srebro, kjer je v občinah Tuškava 29, Malešice 14 in Včera 41 beguncev iz okolice puljske — v svetovno znane Marijine in Karlove vari, kjer sem se pa mudil le po par — ur.

Nedeljo 28. maja prišel sem v Kralovice nad Plznom, kjer sem našel pa samo naše goriske begunce, največ svoje farane iz Tolmina, ki so nastanjeni v občinah Potvorov 28 oseb iz Tolmina, Dolj, v Remšan 8 oseb iz Plužne. Preč. g. župniku v Potvorovu, Františku Vambora, so naši ljudje jako hvaležni za skrb, ki jo ima za nje. Dalje so nastanjeni begunci v Babini 15 oseb iz Zablaza, Dolj, v Trojanah 20 oseb iz Tolmina, v Bukovini 12 oseb iz Nove vasi, v Dubravicah 19 oseb iz Volč, Čiginja in Doberdoba in v Ribnici 40 oseb iz Opatjeja sela. V tem okraju je bilo pa treba meni in beguncem hoditi par ur, da smo se sešli v Plasih, kjer smo imeli spoved, sv. mašo in pridigo. Tudi tu je bilo veselja in smeja, ko smo se sešli — a malo solz, ko sem odšel! Tu v Plasih, v tem osamljenem kraju je nekdanja cistercijan-

ska opatija, ki je sedaj last kneza Metternicha. Tudi nekdanji močoini minister za časa absolutizma je tu pokopan. V Kralovicah, kjer me je sprejel gostoljuben veleč. g. župnik Dominik Zenisek, sem si ogledal v navadni rakvi pod cerkvijo 7 nestrohnjenih trupel nekdanjega grofa Griespecka iz l. 1588., ki je imel 14 sinov in 10 hčera.

Iz Plasi peljal sem se čez Plzen v Prago, a nato v znano mesto Kralupi, kjer smo imeli praznik Vnebohoda spoved, sv. mašo, litanije. Med znanci iz Opatjeja sela smo pozabili, da smo begunci, tako veselo je bilo vse. Tu me je doletela visoka čast! Prejasne knežinje z Lobkovic iz Nelahoveze povabile so me na kosilo ter mi dale celo popoldne kočijo na razpolago, da sem se peljal v družbi s preč. g. župnikom Zarubo in g. Krejči na pogreb 24letne mladenke Elizabete Marušič iz Nove vasi, ki je umrla 30. maja v Blevicah v župniji Koleč. Pogreb je bil veličasten, vsi begunci so spremili pokojno na pokopališče v Koleč, dasi smo hodili eno uro daleč.

Dne 4. junija sem bil zopet med begunci v Visoke Myto, ki so se vsi zbrali v prelepi župniški cerkvi, nato pa se vrnil čez Chocne, Brno na Dunaj.

Tako sem končal svoje drugo »misijsko potovanje« med begunci po prelepi in rodoviti Češki. Še isti teden name raval sem nastopiti svoje tretje potovanje po južni Češki in Moravski in po Nižje Avstrijskem, kjer so me begunci pričako-

vali, toda iz zatiškega samostana je prišel poziv: Rojec vrni se v svojo duhovnijo! »In sacra obedientia« nastopil sem svoje tretje potovanje iz svetovnega Dunaja, ne v zlato Prago, ampak čez Mozirje, kjer sem obiskal Čevljarsko zadrugo, Ljubljano in Bled v tolminske grape v Zablaz-Čadro, na Perblo! Quae mutatio rerum! Dunaj, Praga — tolminske grape!

25. junija smo imeli prvokrat po Kristusovem rojstvu v Zablazu-Čadro procesijo s sv. Rešnjim Telesom, katero je vodil velč. g. vojni kurat Martin Škerjanec iz Prema in pri kateri je svirala vojaška godba. Nastanil sem se bil v priprosti kmečki hiši pri Tomajčevki v Zablazu, kjer nam je vojaška uprava pod vodstvom nadporočnika dr. Sajovica iz Ljubljane zgradila lično barako za kapelico, kjer se zbiramo vsak dan pri sv. maši. V Tolmin sem zahajal ob sobotah zvečer, tam mašujem v nedeljo zjutraj, ob 10. uri pa v Zablazu; ob mirnih dneh sem obiskoval svoje ljudi ob bojni črti v Zatominu, Zabcāh, Poljubinu in Lubinju, kjer sem maševal in prenočeval ali v cerkvi ali v kaki sobi v veliko veselje vernikov, posebno bolnikov. Tudi pod Vodilni Vrh, Sleme in Mrzli Vrh v Čadro, Javorco in Ravne sem šel, dasi je zašumel večkrat nad glavo kak šrapnel ali granata.

Vsem predragim beguncem in znanecem prijateljski pozdrav. Bog Vas živi in ohrani!

Glede na preskrbo mejnih ozemelj s četami sta bili vlada in vojno vodstvo popolnoma poučeni o pripravah Rumunije tako v letu 1915 kakor tudi zdaj. Odločiti so se morali, naj se li razpoložljive armade ločijo in če se pošlje njih del na rumunsko mejo, ali naj se dovede do odločitve na kakem bojišču.

Lani se je odločilo vojno vodstvo za veliko ofenzivo, ki je dovela do prebitja pri Gorlicah; sicer bi bili še zdaj v Karpatih. Zdaj so se morale združiti razpoložljive moči na ruski bojni črti, da se ustavi ruska ofenziva. Seveda se bodo, kolikor bo potrebno, premenile čete, da se bo ustavil napad Rumunov; a čas je bil prekratek, da bi bili poslali toliko čet na rumunsko mejo, ki bi zadržale rumunski sunek brez nevarnosti, da bi jih ujeli. Začasno se omejimo, da napredovanje Rumunov zadržujemo. Zagotavlja, da se je vse storilo, če tudi seveda ne more podati podrobnosti, upa pa, da bodo odrejeni ukrepi dozorili.

Odgovor ministrskega predsednika se je sprejel s pretežno večino na znanje.

Zbornica je nato odobrila več po poslaniški zbornici rešenih predlog, nakar se je zaključila seja.

Nemške in bolgarske čete na rumunskih tleh.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 3. septembra. Veliki glavni stan:

Nemške in bolgarske čete so med Donavo in Črnim morjem prekoračile mejo med Dobrudžo. Rumunska mejna bramba je bila z izgubami za njo vržena.

Na macedonski bojni črti nobenih posebnih važnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Naše donavsko brodovje na delu.

Dunaj, 2. septembra. Uradno: Donavsko brodovje je potopilo na spodnji Donavi neki rumunski poizvedovalni čoln.

Bolgarska vojna napoved Rumuniji.

Sofija, 1. septembra. (K. u.) Ministrski predsednik je poslal rumunskemu poslaniku noto, v kateri opominja na neštete napade rumunskih straž posebnost na Kladovo (28. avgusta) in na Ruščuk. Od 26. avgusta dalje zadržujejo bolgarskega poslanika Radeva v Bukareštu in dostali so mu potne liste, dasiravno mu bolgarska vlada ni dala nobenih navodil, ki bi kazala, da je medsebojno razmerje pretrgano. Končno pa so v noči od 30. na 31. avgusta rumunske čete, brez vsake vojne napovedi, skušale premostiti Donavo pri Kladovu.

Bolgarija mora sprejeti ta položaj in zato se od danes zjutraj naprej smatra v vojnem stanju z Rumunijo.

Vojni oklic bolgarskega kralja.

Sofija, 1. septembra. (Agence Telegraphique Bulgare.) Nanes se je nabil sledeči oklic:

Oklic bolgarskemu narodu.

Bolgar! Leta 1913., po končani vojski na Balkanu, ko je bila Bolgarija prisiljena, da se je morala vojskovati s svojimi nezvestimi zavezniki, nas je napadel naš severni sosed, Rumunija, pod pretvezo motenega ravnotežja na Balkanu zahrbtno in udril v nebranjene dele naše domovine, ne da bi bil zadel na odpor. Roparski vpad v našo deželo nam ni le zabranil, da nismo mogli požeti svete sadove vojske, marveč se mu je tudi posrečilo, da nas je po miru v Bukareštu ponižal in da nam je iztrgal rodovitno, drago Dobrudžo, središče našega prvega kraljestva.

Na moje povelje naša hrabra armada takrat ni izstrelila niti ene puške na rumunske vojske in jim je dopustila žalostno vojaško slavo, katere slaviti se do zdaj še niso upali.

Bolgar! Danes, ko se je posrečilo Bolgariji, da je s podporo hrabrih čet naših zaveznikov odbila napad Srbije na naše ozemlje, da je Srbijo pobila in razbila in uresničila enoto bolgarskega naroda, danes, ko je Bolgarija gospodar vseh ozemelj, do katerih ima zgodovinsko in narodno pravico, je zopet isti sosed, Rumunija, napovedal vojsko našemu zavezniku, Avstro-Ogrski, in sicer zopet z izgovorom, da so se z evropsko vojsko izpremenile važne teritorialne razmere na Balkanu, ki ogrožajo njegovo bodočnost.

Brez vsake vojne napovedi Bolgariji so rumunske čete obstrlejevale 28. avgusta bolgarska mesta Ruščuk, Svištov itd. ob Donavi. Radi tega izzivanja s strani Rumunije zapovedujem naši hrabri armadi, naj prežene sovražnika z mej kraljevine, naj zagotovi za ceno tolikih žrtev uresničeno

enoto bolgarskega naroda in naj osvobodi naše brate v Dobrudži od hlapčevanja.

Roko v roki se bomo vojskovali s hrabrimi, zmagovitimi, mogočnimi četami vseh naših mogočnih zaveznikov. Kličem bolgarski narod na novo, slavno junaštvo, ki bo venčalo njegovo osvobodilno delo. Naj hiti bolgarski vojak dalje od zmage do zmage!

Naprej! Bog blagoslovi naše orožje!
Podpisal: Ferdinand.

Rumunske čete proti Bolgarski.

Iz Petrograda javljajo, kakor pišejo švedski listi: Razporedba rumunskih čet proti Bolgarski se je že pričela po železniških progah v Kalafat, Turmagarele, Čenmico, Gjurgjevo in Otlenito. Vojaške oblasti so proglasile donavsko obrežje za operacijsko ozemlje. Zasebni promet po obdonavski železnici v podonavske postaje je prepovedan.

Bolgarija bo obravnavala z Rumunijo svoje stare račune.

Sofija, 2. septembra. »Agence Tel. Bulgare: O izbruhu rumunsko-bolgarske vojske vse časopisje brez razlike strank živahno razpravlja. Listi ožigotajo stališče Rumunije, ki je od miru v Bukareštu vedno delala na spor in izražajo popolno zupanje na izid vojske. Cela Bolgarija je globoko ogorčena nad zavratnim sovražnikom svoje neodvisnosti. Leto 1913 leži daleč nazaj. Zdaj bodo našli Rumuni pri vratih Bolgarije narod v orožju, ki ga podpirajo njegovi slavni zavezniki. Bolgarija mora urediti z Bukareštom stare stvari. Rumunska vlada izziva Bolgarijo, da jih likvidira. Dežela je sprejela izzivanje in upa, da bo lahko vrnila Dobrudžo svoji domovini.

Bolgarji ujeli polkovnika Christopulosa.

Rim, 2. septembra. (Kor. ur.) »Ag. Stefani« poroča iz Londona: Bolgarji so ujeli v zadnjih dneh večkrat imenovanega polkovnika Christopulosa, ki je bil s 3000 možmi zapustil Sereš.

Bolgarji ne izpuste rumunskih diplomatov.

Sofija, 2. septembra. Bolgarski ministrski svet je sklenil, da bo toliko časa ostal rumunski poslanik s svojim osebjem v Sofiji, dokler se ne bo vrnil iz Rumunije bolgarski poslanik Radev s svojim osebjem, ker postopajo po iz Bukarešta došli poročilci Rumunij z Radevom in z njegovim osebjem zelo slabo.

Bolgarji v Klephoralu.

Bern, 2. septembra. Glasilo Venizelos poroča, da so zasedli Bolgarji poleg Karazove tudi Klephoral, kamor se je umaknila 6. grška divizija iz Sereša.

† Žostov.

Sofija, 2. septembra. (Kor. ur.) Danes so bile mrtvaške slovesnosti za rajnega načelnika generalnega štaba Žostova.

Pritisk četverosporazuma na Grško.

Grška pred vojsko.

Curih, 2. septembra. V Italiji se pričakuje, da bo pričela Grška z vojsko. »Giornale d'Italia« poroča po pariških obvestilih, da se bo v nekaterih dneh še enkrat povečalo pozorišče svetovne vojske.

Amsterdam, 2. septembra. (K. ur.) »Handelsblad« javlja: »Times« poročajo iz Aten: Splošno se sodi, da se bo zdaj tudi Grška udeležila vojske.

Grška poziva pod orožje mornariške častnike in mornarje na dopustu. — Dopusti se več ne dovoljujejo.

London, 3. septembra. (K. u.) »Daily Telegraph« javlja iz Aten: Vsi mornariški častniki in mornarji, ki se nahajajo na dopustu, so vpoklicani; dopusti se več ne dovoljujejo.

Ali je grški kralj odstopil ali ne?

Dunaj, 2. septembra. (K. u.) Večerni listi poročajo iz Haaga:

Po poročilih angleških listov se je kralj Konstantin odpovedal; kraljevič Jurij je proglazen za kralja.

Zaimis ostane ministrski predsednik, a pridelili mu bodo Venizelosa.

Dunaj, 2. septembra. »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča: Dozdaj še niso potrjena poročila angleških listov o odpovedi grškega kralja.

Avdijske pri grškem kralju. — Prepovedane manifestacije v Atenah.

Haag, 2. septembra. »Central News« javljajo: Tretja prošnja poslanikov četverozveze v Atenah za sprejem pri Kralju Konstantinu se je odklonila glede na kraljevo stanje vsled operacije.

Bern, 3. septembra. (Kor. ur.) Po francoskih listovnih poročilih iz Aten je sprejel kralj Konstantin v avdijski tudi ruskega in angleškega poslanika. Grška vlada je prepovedala za naslednjih osmih dni vse manifestacije v Atenah.

Grožnje sporazuma Grški in kralju Konstantinu.

Haag, 2. septembra. »Times« so objavile oster članek, ki grozi Grški in kralju Konstantinu. Odstop generala Dusanisa zaveznikov ni prepričal o tem, da je Grška opustila svojo dosedanjo politiko; za to se morajo podati bolj pozitivni dokazi. Vse možnosti ofenzive vzhodnih čet pri Solunu se morajo ne glede na osebne ozire izriniti. Četverozvezo ne bodo več varale prevzete diplomatske spletke.

Bolezen kralja Konstantina.

London, 2. septembra. (K. u.) Dopisnik »Timesa« v Atenah poroča: Kralj Konstantin leži, vročina se je pomnožila.

Grški kralj odpoklical princa Andreja in Nikolaja iz Rima.

Berlin, 2. septembra. »Tageblatt« poroča iz Haaga: Iz Rima se javlja: grški kralj je odpoklical princa Andreja in Nikolaja.

Državni preobrat na Grškem delo sporazuma. — Poročilo o odstopu grškega kralja se ne potrjuje.

Berlin, 2. avgusta. »Berl. Tageblatt« poroča iz Lugana: Reuterjevo poročilo o odpovedi kralja Konstantina se v Rimu sicer ne potrjuje, a italijanski listi brez izjeme javljajo, da se bo izvedel v Atenah državni preobrat. »Corriere della Sera« piše, da po kralju Konstantinu na nezvestobo navajani in uspravani grški narod ni več sposoben za revolucijo.

Berlin, 2. septembra. »Lokalanzeiger« piše: Od včeraj dalje je verjetno, da bo dovedlo rovanje četverozveze od izbruha vojske sem na Grškem uspeh. Če bi vse, kar se očita Nemčiji, bilo res, bi le obledelo nasproti sedanjemu počenju tistih obrekovalec Nemčije, da prisilijo na vojsko narod, ki je v svoji večini z vlado hotel ohraniti deželni mir.

Sporazum priznava, da hoče delati silo Grški.

London, 2. septembra. »Times« piše: Prihod angleških in francoskih vojniških ladij kaže, da se je sporazum naveličal vednih izprememb stališča v Atenah in da hoče preprečiti spletke svojih sovražnikov v Atenah. Nastop Sarraila nasproti grški posadki v Solunu »Times« hvalijo.

Macedonski odbor narodne obrambe.

Rotterdam, 2. septembra. »Agence Havas« javlja iz Soluna: Najuglednejši vojskovodje liberalne stranke v Macedoniji so ustanovili odbor narodne obrambe. Odbor razglasa neodvisnost grške Macedonije.

Nasprotujoča si razburljiva poročila iz Grškega.

Haag, 2. septembra. »Central News« poročajo iz Pariza: Veliko pozornost v političnih in v diplomatskih krogih je povzročilo poročilo o proglasitvi neodvisnosti v grški Makedoniji; pričakuje se odločilni dogodki. Natančnih poročil v Parizu iz Aten ni. Poročilo, da bi bil kralj pobegnil, se ni potrdilo, a poročilo kot tako že znači, kako razburljiv je položaj na Grškem. Pričakuje se odločen korak liberalne stranke, ki jo vodi Venizelos. Danes se je govorilo, da bo vstopil Venizelos v koalicijsko vlado, ki se ustanavlja, a tudi o tem se ni podrobno poročalo. Velike demonstracije so bile tudi v Verini, na Mytilenah in na otoku Kij; iz glavnega mesta Kija so poslali veliko brzojavk s prošnjo kralju, naj prepodi Bolgare iz grške Makedonije.

Amsterdam, 1. septembra. (Kor. ur.) »and Price« poroča iz Soluna, da je revolucija v Macedoniji končana. General Sarraile se je posvetoval s kralju udanimi častniki, ki so izjavili, da se udajo zaveznikom, a ne svojim grškim sovražnikom. Zavezniki so vse ukrenili, da takoj potlačijo vsaki odpor. Narodni obrambni odbor namestila prevzeti nadzorstvo mestne uprave.

Boji monarhistov z vstaši v grški Makedoniji.

Haag, 2. septembra. »Central News« javljajo iz Soluna: Na več točkah v grški Makedoniji se bijejo monarhisti s pristaši neodvisne stranke.

Lugano, 2. septembra. »Secolo« poroča iz Soluna 30. m. m.: Vojaško odpadno gibanje v grški Makedoniji se vedno bolj širi. To gibanje meri na to, da bi šla Grška s četverozvezo, da prepode Bolgare iz Grške. Del čet se je gibanju že pridružil. Danes zvečer se baje izvede splošna mobilizacija. V mestu je mirno.

Pozivi v Macedoniji.

Rim. (K. u.) 3. septembra. Agen. Stef. javlja iz Soluna: Odbor narodne obrambe je pozval takoj pod orožje macedonski letniki 1915 in je prepovedal odpotovanje vsem državljanom od 19. do 45. leta.

Spomenica Venizelistov.

Genf, 2. septembra. Na svet zdravnikov kralj izvzema Zaimisa politikov in vojakov ni sprejel. Kralj je izročil spomenico Venizelosove stranke, ki, kakor znano, želi, da bi bilo mesto Grške na strani

četverozveze. Ko je Zaimis prečital spomenico, se je razgovarjal z Venizelosom in s poslanikoma Francije in Anglije; nato se je podal v palačo, da je poročal kralju.

Venizelos sam sebi.

Bern, 31. avgusta. Venizelos je ukazal objaviti v glasilu svoje stranke na se oklic, ki ga poziva na prekucijski čin. List pravi, da je napočil zdaj trenutek dejanja in naj Venizelos popusti vse pomisleke na ustavo.

Upor v grških mestih.

Berlin, 2. septembra. »Lokalanzeiger« javlja s švicarske meje: Po poročilih iz Aten se sklepa, da je v raznih grških mestih izbruhnil upor. Pristaši vlade in Venizelisti so se pretepali.

V Solunu.

Lugano, 2. septembra. Angleži in Francozi so obkolili tiste grške vojske, ki so še ostali v Solunu in jih ujeli. Na čelu gibanja za četverosporazum sta Krečan podpolkovnik Cimbrakaki in topniški podpolkovnik Mazaraki; pridružilo se je njima 500 grških orožnikov in 300 prostovoljcev.

Prekinjen brzojavni in poštni promet med Solunom in Atenami.

Genf, 2. avgusta. Pariški »Jurnal« poroča iz Soluna: Brzojavno in poštno zvezo med Solunom in Atenami so prekinili; osebni in trgovski parniki ne smejo iz pristanišča na grško morje.

Pobuno v Solunu povzročil Sarraile.

Berlin, 2. septembra. »Lokalanzeiger« javlja iz Amsterdam: Pobuna v Solunu je, o tem se ne more dvomiti, povzročil general Sarraile.

Francozi obkolili grško vojašnico v Solunu in razorožili posadko.

Solun, 1. septembra. (Reuter.) Orožniki in prostovoljci so obkolili danes ponoči vojašnico v Solunu, ker posadka ni hotela iti z njimi. Vojašnici so zaprli vodovod in preprečili preskrbo z živili. Ob 4. uri zjutraj je izpadlo 60 mož, da preskrbe živila; z obeh strani se je streljalo. Vojske so vrgli nazaj v vojašnico. Ubila sta bila dva vojaka in en orožnik; dva prostovoljca sta bila ranjena. General Sarraile je posredoval, da prepreči nadaljne prelivanje krvi. Posadka se je udala nato Francozom pod sledečimi pogoji: Čete so razorožili in internirali v taboru Zeitenlik zunaj mesta. Častniki obdržali sablje in so se zavezali s častno besedo, da ne bodo nastopili proti revolucionarnemu. Vojašnico so zasedli Francozi. Obkolili so tudi posadko male utrdbe Kara Burnu, ki se je udala po predaji posadke v Solunu.

Angleško-francoska nota.

London, 3. septembra. (K. u.) Reuter: Angleško-francoska nota, ki so jo izročili sinoči grški vladi, zahteva nadzorstvo grške pošte in brzojavov z brezličnim brzojavljenjem vred; izgon vseh tistih sovražnih agentov iz Grške, ki so na sumu, da so vohunili in da so bili podkupljeni, in ukrepe proti tistim grškim podanikom, ki so skrivni vohunstva in podkupovanja Reuterjev zaustopnik javlja, da se bodo te zahteve izpolnile brez težave.

Angleško-francosko brodovje v Pireju.

London, 2. septembra. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« javlja iz Aten: Angleško-francosko brodovje, ki ga spremlja sedem transportnih ladij, je priplulo v Pirej.

Haag, 2. septembra. Reuter poroča iz Aten: V Pirej je priplulo 30 angleško-francoskih ladij.

Francosko-angleško bojno brodovje pred Atenami.

London, 3. septembra. (K. u.) »Times« javljajo iz Aten: Angleško-francosko bojno brodovje je priplulo v atensko пристanišče Pirej iz Soluna. Brodovju poveljuje neki francoski admiral; del brodovja je zasedran v zalivu Salamis, drugi del v zalivu Faleron.

Atene, 3. septembra. (K. u.) Reuter: V Pirej došlo brodovje zaveznikov sestavljajo križarke, transportne ladje, torpedni rušilci in čolni; prideljenih mu je tudi več vodnih letal. Potrjuje se, da sta prestopila dva polka prve grške divizije v Solunu k zaveznikom.

Rim, 3. septembra. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« javlja iz Aten 2. t. m. ob 9. uri zvečer: »Agence d'Athene« naznanja, da kroži pred Pirejem 42 ladij ententinih. Tri so dospele v pristan in izkrcale oddelek, ki je zaplenil tri tam zasidrane nemške ladje in razvil na njih prapor četverozveze. Druge ladje so si prisvojile žični brzojav, ki je deloval v arsenalu. Poslaniki četverozveze so posetili Zaimisa in so se zbrali potem na francoskem poslaništvu. Tu so sklenili, da sestavijo novo, katero izroče nocoj ali jutri zjutraj Zaimisu. Razpust državnega zbora in volitve so bile odgojene. Mrzlica pri kralju ni ponehala.

V Atenah zapirajo Nemce.

Atene. (K. u.) 3. septembra 1916. Reuter javlja. Tu so zaprli več Nemcev, veliko je še skritih. Nota, ki vsebuje zadnje zahteve entente, je bila izročena ministrskemu predsedniku Zaimisu v soboto popoldne. Vsebinska ni znana, nervoznost je velika.

Italijanska poročila o grških zmedah.

Lugano, 2. septembra. (Kor. urad.) Italijanska poročila še niso potrdila Reuterjeve vesti o odpovedi kralja Konstantina, da je postal grški kralj kraljevič in da je ostal s podporo Venizeloso. Zaimis ministrski predsednik in da je zopet mobilizirana grška armada. Kljub temu se lahko sodi, da obstoja politična kriza v Atenah. Značilno je poročilo »Agenzia Stefani« iz Soluna z 31. t. m., ki poroča, da se nadaljuje običajna agitacija z javnimi oklici in z izprehodi demonstrantov.

Število grških prostovoljcev v Sarraillovi armadi.

Lugano, 2. septembra. Ententini listi poročajo, da se je doslej prijavilo za vstop v Sarraillovo armado 17.000 grških prostovoljcev.

Sarraillova ura bije.

Bern, 2. septembra. »Echo de Paris«, »Petit Journal« in »Matin« objavljajo istočasno poročilo, da je zdaj napočila ura nastopa ekspediciji sporazuma v Solunu; po navedenih listih šteje solunska armada 400.000 mož, in sicer 300.000 bojnih čet, ostali služijo v rezervi za razna dela. »Temps« pravi, da bodo na Bolgarijo odločilno udarili in izvaja: Nujno se mora nastopiti odločilno proti Bolgariji tako v Makedoniji kakor tudi ob Donavi. »Temps« piše: Hindenburg, o tem ne dvomimo, je zelo odločen mož, ki se ne obotavlja, da izvede močan udarec in da bo zato morebiti kako bojno črto oslabil, da bo drugod razpolagal s potrebnimi silami za zmago.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. septembra. Uradno: Boji s topovi in z metalci min na primorski bojni črti so se nadaljevali v več odsekih z menajajočo se silo in so se razširili tudi na prostor pri Plaveh.

V odseku Plöcken je sovražnik napadel po zelo ljutem ognju s topovi Mali Pal; vdrl je tam v del naše postojanke, a smo ga iz nje s protinapadom popolnoma vrgli.

Na tirolski bojni črti se je izjalovilo več sunkov slabjših italijanskih oddelkov na Ruffredo in dvakrat podvzeti sovražni napad na Civaron.

Dunaj, 3. septembra. Uradno se poroča:

Na primorski bojni črti so se nadaljevali topniški boji z zmerno silo.

V odseku Plöcken je nastalo mirno, ko so odbile naše čete napade; pozneje je zopet oživel delovanje s topovi.

Na bojni črti južno od doline Fleims so se izjalovili sovražni napadi na Coltoronto in na škribal Cauriol. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

30. avgusta: Trajen topniški ogenj na naše postojanke med Adižo in Brento. Nekaj granat je bilo namerjenih tudi na kraje Ala, Val Lagarina, Astico. V odseku Fassa so razširili alpinci svojo posest na grebenu Cauriola; ujeli so še 21 mož in zaplenili 1 top, veliko pušk in 1 metalec bomb. Sovražno topništvo je močno obstreljevalo Cauriol; odločno smo mu odgovarjali. Pri izviru potoka Felison so osvojili oddelki pehote s sijajnim napadom močna kritja na severozahodni strani Punta del Troame in v dolini. Izgube sovražnika so bile težke; prepustil nam je 117 ujetnikov, med njimi 3 častnike. Na ostalih bojni črti boj s topovi. Sovražnik je obstreljeval od časa do časa Gorico, Vadisello in Olivers. Na Krasu smo s premikanji skrajšali nekaj kosov bojne črte. Letalci so metali bombe na Alleghe in na laguno Murano; zadetih je bilo nekaj oseb; škoda na blagu ni velika.

31. avgusta: V zgornjem delu dolin Posina in Astico smo odbili male sovražne napade. Sovražnik je osredotočil večeraj ljut topniški ogenj vseh kalibrov na naše nove postojanke na Cauriola, kjer nadvladujemo dolino Fleims in ogrožamo zvezo med Cavalese in zgornjim Avisio. Naše čete so trdno držale osvojene črte in jih krepko utrjujejo. V dolini ob Dravi je naše dolino zadevajoče topništvo zopet obstreljevalo kolodvora Toblach in Silhan. Pri Gorici in na Krasu je sovražnik utrjeval in je varoval dela z ognjem topništva in z bombami. Včeraj smo odbili napad sovražnika pri Tivoli. Sovražni letalci so vrgli veliko

bomb na laguno Murano. Ena žena je mrtva, tudi ranjenih je nekaj civilistov; zadali so tudi blagu škodo.

1. septembra. Na severni strani Monte Cimone (Val Astico) so napadli lastni oddelki sovražne jarko in jih uničili z ročnimi bombami in s pokopi. Sovražnik je bežal; popustil je orožje in strelivo, ki smo ga pospravili.

V Val Sugana so napadli 30. avgusta popoldne sovražni oddelki po močni pripravi s topovi naše postojanke na desni strani Val Colalba, drugi njih oddelki so pa, da bi odvrnili našo pozornost, napredovali proti našim črtam v Val Campelle na Prima Lunetta in Malga Cenon. S protinapadom smo pregnali sovražnika. Sovražnik je popustil do 100 mrtvih na bojišču; ujeli smo 35 mož.

V zgornji dolini Dogno močan sovražni topniški ogenj.

Na bojni črti ob Soči je poizkušal sovražnik med hudo nevihto napasti naše postojanke vzhodno od Gorice in severno od Opatjega sela, a smo ga takoj vrgli.

Sovražno topništvo je obstreljevalo Kormin, Opatjeselo in Gorico, kjer so bile zopet zadete bolnišnice; nekaj sanitetnih vojakov je bilo ranjenih.

Izmišljena laška poročila.

Dunaj, 3. septembra. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana: Italijansko dnevno poročilo s 30. avgusta trdi, da so baje alpinci svojo posest na grebenu Cauriola razširili. To poročilo je popolnoma izmišljeno. Italijani so s svojim napadom na Cauriola vzeli le vrh in južno pobočje; dalje niso napredovali Italijani ne na severozahodnem in ne proti kakemu drugi smeri, ker držimo tiste postojanke, katere smo zasedli potem, ko oje zavzel sovražnik vrh Cauriola.

× × ×

Lahi zaplenili 636 nemških ladij.

Amsterdam, 1. septembra. (Kor. u.) »Agence Havas«: Italijanska vlada je zaplenila 636 nemških ladij, ki obsegajo 140.000 ton.

Cadorna proti brezimnim ovadbam.

Lugano, 2. septembra. (K. u.) Cadorna je z okrožnico opozoril vsa zborna poveljstva na preobličilo anonimnih pisem, ki kažejo, da pada čut lojalnosti v armadi in zapovedal, naj vsa anonimna pisma uničijo, kar bo storilo tudi vrhovno vojno vodstvo.

Cadorna proti cepitvi italijanskih čet.

Curich, 2. septembra. Iz Rima se poroča: Med generalisimom Cadornom in vojnim ministrom so nastala resna nesporazumjenja; posredovati je moral kralj sam, da so se poravnala. Vojno ministarstvo je namreč poslalo večje moči v Solun in v Albanijo; tudi v Francijo so nameravali poslati vojaške. Cadorna je takoj ugovarjal cepitvi, češ, da je bojna črta proti Avstriji izpostavljena izgubam, katere nadomestiti mora smatrati vojno ministarstvo za svojo glavno zadačo. Ker se v vojnem ministarstvu na Cadornova svarila niso ozirali, se je pritožil pri kralju, ki je odredil, naj znižajo v Francijo namenjene čete na tisto najnižjo mero, do katere so ga prisilili diplomati sporazuma.

Rešena posadka italijanskega parnika.

Bern, 2. septembra. (Kor. ur.) »Echo de Paris« javlja iz Madrida: Španski parnik »Atlante« je rešil pa visokem morju posadko laškega parnika »Francesco Murna«.

Novi davki v Italiji.

Rim, 2. septembra. (K. u.) Novi davki bodo prispevali državni blagajni približno 200 milijonov lir; znatne vsote bodo dobile tudi občine. Vlada je uvedla prodajalni monopol za vžigalice; davke na pijače je povišala za 75 odstotkov, uvedla je kolek na Transporte malih železnic in na predale bank; preosnovala je pristojbine za izvoz; dovoljenja in kolek menic in je zopet povišala davek na vojne dobičke izvzemši dobičke kmetov.

Črnogorski kralj v Italiji.

Lugano, 3. septembra. Iz Rima se poroča: Črnogorski kralj je v spremstvu svojega vojnega ministra obiskal svojo hčer, italijansko kraljico, v Racconigi. Od tam se bo podal črnogorski kralj na italijansko bojno črto, da obišče italijanskega kralja in italijansko armado.

Brzjavni pozdrav italijanskega kralja

Giolittiju.

Dunaj, 2. septembra. Švicarska brzjavna agentura javlja iz Rima: Kralj je od-

govoril zelo pristrčno na brzjavko, ki jo je bil odposlal Giolitti v imenu deželne sveta v Cuneo.

Italijani bodo izdelovali barve.

Lugano, 2. septembra. »Italia« poroča: Ustanavlja se v Italiji družba z osnovno glavnico 10 milijonov lir, ki namerava izdelovati barve.

Potresi v Italiji.

Lugano, 3. septembra. (K. u.) Razsežen izkaz zadnjih potresnih škod imenuje 21 krajev kot skoro povsem razrušenih, 23 mest in krajev težko in 34 resno poškodovanih. 55 od teh krajev leži v pokrajini Forli.

Italijani na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. septembra. Uradno: Vzhodno od Vlore (Valona) je prodrla neka italijanska bojna skupina čez Vojušo. Prijeli smo jo na fronti in na krilih in jo vrgli v bojih, ki so trajali dva dni.

Dunaj, 3. septembra. Uradno se poroča:

Vzhodno od Vlore (Valona) so italijanske sile zopet prodrele čez Vojušo; že sinoči smo jih večinoma vrgli.

Italijansko uradno poročilo iz Albanije.

Lugano, 2. septembra. (Kor. urad.) Italijani poročajo uradno, da so zasedli T-epelemini v južni Albaniji.

1. septembra. Dne 30. avgusta zjutraj je došlo lastno mešano krdelo, potem ko je z brzimi pohodi premagalo velike težave ozemlja Tepeleni ob Vojuši; kraj smo zasedli, ne da bi bili zadeli na odpor. Istočasno so oddelki bersaglierov drzno napadli avstrijske postojanke na Monte Gradisc in na Monte Arubes. Pri Carunavi se nam je posrečilo, da smo prišli na drugi breg Vojuše; med ljutim sovražnim ognjem s topovi smo vzeli za obrambo utrjena kraja Kaloš (Kaloša) in Hekali; sovražnik je izgubil 72 ujetnikov, med njimi 40 vojakov avstrijske armade in veliko streliva. Ponoči so se vrnili bersaglieri, ko so izvedeli, da je srečno izpadel pohod na Tepelini, nazaj k našim črtam. Na levem bregu reke so metala sovražna letala bombe na Preveni, a škode niso povzročila nobene.

Italijani so izkrcali v Solunu 40.000 mož.

Atene, 2. septembra. »Nea Hellas« javlja: Italijani so izkrcali dozdej v Solunu 40.000 mož.

Venizelos proti Italijanom.

Lugano, 1. septembra. (K. u.) V razgovoru z urednikom »Kyrisa« pravi Venizelos, da grško narodno čuvstvo bistveno loči med prisotnostjo Angležev, Francozov in Italijanov v Solunu. Prvi dve državi sta pokroviteljici in garantinji Grške in njenih interesov bi radi videli, da bi bila Grška močnejša, dočim Italija ne pokaže, da želi ali da veruje, da bi se grški interesi dali spraviti v soglasje z italijanskimi. Zato Grke zelo boli navzočnost italijanskih čet v Solunu, posebno ker se morajo bati, da bi to lepega dne znalo biti velika nevarnost za grške interese. Venizelos nadalje razkriva, kako bi bilo vse drugače, da niso poslali neljubih čet na Grško in da so poslušali njegove nasvete.

Z ozirom na to izjavo le nekateri listi pišejo o italijanskem stališču. »Corriere della sera« izvaja, da se vendar ne dá več izpremeniti položaj, ki je nastal za Grško vsled navzočnosti italijanskih čet, ker Francoska in Italija v okviru četverozveze stojijo popolnoma edini napram Grški. Celo če bi Grška še hotela poseči v vojno ob strani četverozveze, bi tudi na grških tleh zavzemala le drugo mesto za italijanskimi četami. Tudi »Tribuna« zavrača grško razlikovanje med Italijo in ostalimi ententnimi državami in pripominja glede Epira, da grške zahteve glede tega negrškega ozemlja kršijo italijanske interese v toliko, ker to ozemlje tvori vrata Jadranskega morja, ki je hoče imeti Italija sama v oblasti. Grška bolelost je razumljiva, toda četverozveza ne bo mogla izpremeniti ničesar, ker so Italijani s svojo resnično oboroženo pomočjo prehiteli mogočo pomoč Grške in so poleg tega s svojim pojavom v Solunu dozorili odločitev Rumunske. Grška naj se potolaži s tem, da zavezniki v Solunu poleg drugega očistijo tudi grška tla bolgarskega sovražnika in mu zgrade njegovo poželjenje po Solunu.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Zahodno bojišče.

Berlin, 2. septembra. (K. u.) Veliki glavni stan:

Ojster topniški boj traja dalje severno in južno od Somme.

V odseku gozda Foureaux-Longueval so se bili boji z ročnimi granatami.

Južnovzhodno od Maurepas ni uspel sunek, ki so ga podvzeli Francozi.

Sinoči smo vzeli zopet jarek, ki se je še nahajal v roki sovražnika.

Streljanje na desnem bregu Moze se je od časa do časa znatno okrepilo.

Berlin, 3. septembra. Veliki glavni stan:

Topniški boj ob Somme je postal najskrajnejše besen.

Med Maurepas in Fleury so se sinoči zrušili močni francoski napadi.

Obsežnemu pripravljalnemu ognju na desnem bregu Moze so sledili na obeh straneh ceste Vaux-Souville sovražni napadi, katere smo odbili.

Prvi generalni kvartirni mojster: Ludendorff.

Nov zračni napad na Angleško.

Berlin, 3. septembra. (K. u.) Wolffov urad javlja: Ponoči 3. septembra je izdatno napadlo z bombami več mornarskih zračnih skupin trdnjavo London, utrjena mesta Yarmouth in Harwich ter vojaško važne tvorniške naprave po južnovzhodnih grofijah in ob Humbu. Dober uspeh napadov je bilo mogoče opaziti povsod na velikih požarih in eksplozijah. Vsa mornarska letala so se vrnila navzlic ljutemu obstreljevanju nepoškodovana. Istočasno so napadli zrakoplovi armade južno Angleško. Načelnik mornaričnega generalnega štaba:

Turčija v vojski.

Turško uradno poročilo:

Carigrad, 2. septembra. Glavni stan:

Kavkaško bojišče.

Na desnem krilu so zopet privedli ujetnike. V odseku Ognett smo odbili napad sovražnika in ga ustavili z izgubami sovražnika. Nekaj ujeti poročnik in drugi ujetniki pripovedujejo, da je 15. kavkaški lovski polk med svojimi brezuspešnimi napadi 30. m. m. izgubil tri četrtine svojih ljudi in da so bile tudi izgube ostalih čet izredno velike. V središču so izvedle naše čete napad na sovražne jarko; vdrl so v sovražne utrdbe, pokvarile so popolnoma 4 sovražne poljske topove, ujeli 45 vojakov in zaplenile več konj. Dne 31. avgusta je sovražni monitor, ki je pod vodstvom nekega letalca obstreljeval obal pri Česme, zadelo naša topništvo. Monitor se je umaknil proti Kiju, ko je izstrelil skupno osem strelcev.

Na ostalih bojnih črtah nič novega.

Turki zopet vrgli Ruse. — Turki na Port Said.

Carigrad, 2. sept. Glavni stan:

Kavkaško bojišče.

Na desnem krilu utrjuje zdaj sovražnik po svojih protinapadih, ki so ga stali velike izgube, svoje postojanke. Tiste naše čete, ki so napadle sovražne postojanke 20 km vzhodno od Ognett, so prisilile sovražnika, da se je moral umakniti proti severovzhodu.

V središču in na levem krilu od časa do časa krajni boji.

Na obrežju je naše poizvedovalno krdelo napadlo sovražnika, ubilo enega sovražnega častnika in več vojakov in zaplenilo puške, bajonete in bombe.

Dne 1. septembra je napadla naša zračna skupina Port Said; uspešno je metala bombe in se vrnila nepoškodovana.

Na ostalih bojiščih nobene posebne izpremembe.

Turčija razpolaga še z močnimi rezervami.

Genf, 2. septembra. »Liberte« je še včeraj pisala, da sporazum računa na to, da se bo Bolgarija še obotavljala in da ne bo napovedala Rumuniji vojske, dokler ji Turčija ne pošlje 200.000 uož na pomoč. »Eclair« piše danes: Turčija mora še razpolagati z močnimi rezervami, ker je napovedala Bolgarija Rumuniji vojsko; vojni načrt četverozveze se mora za to izpremeniti.

Delež Italije na Orientu.

Curich, 2. septembra. »Tribuna« poroča: Ministrskemu svetu je predložil v četrtlet zunanj minister Sonnino dogovore zaveznikov glede na delež Italije na Orientu.

Železničarski spor v Ameriki.

Washington, 1. septembra. (K. u.) Odsek senata se je izjavil za postavbo glede na osenurno delo železničarskih uslužbencev.

Kolin, 2. septembra. »Köln. Zeitung« javlja iz Washingtona: Nevarnost železničarske stavke se je zadnje dni povečala. Železnice v Pennsylvaniji so izdale splošno prepoved o sprejemu tovorov. Popotniki gledajo, da se vrnejo domov. 6000 mož obrežnega topništva so poslali v najbolj ogrožene kraje. Poštni vlaki več ne vozijo. Časopisi bodo morali prenehati radi pomanjkanja papirja. Nekaj razgovor z odborom železničarjev je končal Wilson s sle-

ječimi besedami: »Bog naj vam odpusti, jaz vam ne morem!«

Povelje za stavko ameriškim železničarjem preklicano.

Washington, 2. septembra. (K. u.) Reuter: Zastopniki železničarjev so preklicali povelje, naj se prične stavka, ker je kongres sprejel osemurni delavnik.

Kdaj bo mir?

Sporazum razpravlja o miru?

Genf, 2. septembra. Pariški »Petit Journal« poroča iz Londona: Zavezniki se posvetujejo, če ni sedanji trenutek zrel za mirovna pogajanja.

Nove priprave četverozveze.

Rotterdam, 2. septembra. »Petit Parli« poroča: Primeroma precej mirnemu položaju v zadnjih štirih do petih dneh na vseh bojnih črtah naj se nihče ne čudi. Po operacijah zaveznikov v Bukovini, v Galiciji in ob Soči, ki so bile sad dolgih priprav, se izvajajo sedaj zopet priprave, ki obetajo dober uspeh.

Francija se pripravlja na dolgo vojsko.

Düsseldorf, 2. septembra. »General-Anzeiger« poroča iz Baseline: »Baseler Nachrichten« javljajo iz Pariza: V Franciji se splošno dela na to, da se pripravi občinstvo na to, da bo vojska še dolgo trajala. Tudi vojakom na bojni črti pojasnjujejo, da vojska lahko traja še celo leto ali še več časa.

Angleži se boje, da bi se ne sklenil prekmalu mir.

Bern, 1. septembra. »Daily Telegraph« piše: Če je bila Anglija prisiljena pred dvema letoma, da je pograbila za orožje, ga zdaj ne more odložiti, naj se ji že ponuja karkoli. Anglija je dolžna, da ne sklene posebnega miru; še večja dolžnost, kot da dobi vojsko, je, da ne konča vojske prej, dokler ne bodo urejene zadeve cele civilizirane Evrope, ker bi nam sicer lahko očitali, da smo celo : je delo prodali sovražniku.

Kandidat Wilson o položaju.

Kolin, 3. septembra. (Kor. ur.) »Kölnische Ztg.« javlja iz Washingtona: Predsednik Wilson je sprejel demokratsko kandidacijo za predsednika pri prihodnjih volitvah. To formelnost je opravil z govorom o političnem položaju. O zunanji politik izjavja Wilson, da hočejo Združene Države ostati nevtralne, in sicer ne le ker je stara, trdna ameriška politika, da se ne meša v evropske prepire, temveč tudi za to, ker je očitno ameriška dolžnost, da ovre neomejeno razširjenje požara sovraštva in opustošenja. Wilson priznava, da je v mehanizem vprtisanju napravil napake. Naposled se okrene k bodočemu miru, ki bo moral biti pravičen in trajen. Ameriški narod mora prispevati z vsem navdušenjem in ugledom, da uresniči časten mir. Nobe ne ga naroda se ne sme siliti, da se pridruži tej ali oni stranki, a tudi noben narod ne sme ostati več nevtralen proti nameri, motiti svetovni mir. Vsi narodi na svetu se morajo zediniti v skupno varnost, da bodo, ako bi se iz katerega koli vzroka motil svetovni mir, dali preslišati vzrok sodišču vsega sveta, predno bi pričeli tako podjetje.

Nemško-švicarska pogajanja.

Bern, 3. septembra. (Kor. ur.) Danes popoldne je bila zadnja seja nemško-švicarskih pogajanj. Izdala se je sledeča uradna izjava: Pogajanja z nemškimi delegati so se končala dobro. Delegati odpušajo, da poročajo v Berlinu. V Bernu in Berlinu se ugotovi še nekaj posameznih točk. Ako pritrdita dogovoru obe vladi, bodo sledila pojasnila o podrobnostih. Pričakovati je, da se rešijo v smislu obojestranskih interesov vse težkoče zadnje dobe. Posebno se bo preskrbovalo potem švico izdatno s premogom in železom. Zvečane pošiljke so se že pričele.

Razna poročila.

Cesar daroval sedmograškim beguncem 100.000 kron.

Budimpešta, 2. septembra. Najvišja kabineta pisarna je obvestila min. preds. grofa Tiszo, da je darovalo Njegovo Veličanstvo cesar sedmograškimi beguncem 100.000 kron.

Odgoditev ogrskega državnega zbora.

Budimpešta, 2. septembra. Opozicija vali vso krivdo na Tiszo in vlado in hoče spraviti na razgovor celo sedmograško vprašanje. Vladni krogi pravijo, da ima Tisza kraljev reskript za odgoditev državnega zbora že v žepu. Vendar pa je mogoče, da vso stvar opravijo v tajni seji.

Nemčija ne potrebuje rumunskega žita.

Berlin, 2. septembra. »Norddeutsche Allg. Zeitung« piše, da Nemčija ne potrebuje več rumunskega žita. Doma je letos pridelala 5 milijonov ton več žita, precej pa tudi v zasadenem ozemlju.

Danska odločno nevtralna.

Berlin, 2. septembra. (K. u.) Kraljevska danska vlada je tu uradno naznanila, da ostane Danska v nemško-rumunski vojski popolnoma nevtralna.

Herbette o makedonski vstaji.

Genf, 2. septembra. Herbette izvaja v »Echo de Paris«: Nastop narodno-obrambne odbora na Grškem je zadeva notranje grške politike; vlade nimajo pravice, da bi jo presojale in nadzorovale, a zelo se morajo spoštovati tisti, ki gredo v smrt za domovino.

Koliko Zeppelinov je bilo med vojsko uničenih.

Berlin, 2. septembra. (Kor. ur.) Wolff javlja: Major Baird je, kakor poročajo »Basler Nachrichten«, izjavil 23. avgusta v angleški poslaniški zbornici, da so izgubili zavezniki 35 Zeppelinov. Z merodajne strani smo poučeni, da je izgubila Nemčija od začetka vojske le približno četrtno tistega števila zrakoplovov, ki ga je bil navedel major Baird.

Sueški prekop nameravajo deset let zapreti osrednjima valesilama.

Genf. Družba, ki upravlja Sueški prekop, proučuje zdaj predlog angleških in italijanskih družb, ki predlagajo, naj avstrijskim in nemškim ladjam prepovedo prevoz skozi Sueški prekop za dobo deset let.

Potopljeni nizozemski parnik.

Christianija, 2. septembra. (K. u.) Norveški podkonzulat v Great Yarmouth je brzojavil zunanjemu ministrstvu: Dne 1. septembra je kristijanski parnik »Draning Maud« med potjo iz Londona v Grimsby med Southwold in Lowestoft zadel na mino in se potopil ob 5. uri 45 minut zjutraj. Kapitan in dva moža so utonili; ostalo posadko, 13 mož in pilota, so rešili.

Dnevne novice.

— **Ukaz o. kr. deželnega predsednika na Kranjskem o določitvi najvišjih cen za nadrobno prodajo krompirja.** V nadrobni prodaji krompirja avstrijske letine 1916, to je, kadar se prodaja v množinah pod 1 meterskim stotom porabnikom, se naslednje najvišje cene ne smejo preseči: Cene v vinarjih za 1 kg zdravega, primerno suhega krompirja brez prsti in kali, razun rogličarjev za čas od 1. septembra 1916 do 15. septembra 1916 prebran, čist in najmanj velik kakor kurje jajce 15 vin.; neprebran 13 vin.; od 16. septembra 1916 do 28. februarja 1917 prebran, čist itd. 12 vin.; neprebran 10 vin.; od 1. marca 1917 prebran, čist itd. 14 vin.; neprebran 12 vin. Za nadrobno prodajo krompirja določene najvišje cene se tudi pri vseh drugih prodajah krompirja avstrijske letine ne smejo preseči. Na Avstrijsko uvožen krompir se sme v nadrobni prodaji prodajati samo za najvišje cene, ki so določene za tuzemski krompir. Izjeme so dopustne samo z dovoljenjem ministrstva za notranje stvari. Prestopki tega ukaza se kaznujejo.

— **Daszynski odstopil.** Iz Krakova se javlja 2. septembra: Socialnodemokratski državni poslanec Ignacij Daszynski, ki je z drugimi poljskimi socialnodemokratskimi poslanci vstopil pred meseci v »Poljsko kolo«, je izjavil včeraj v »Naprzodu«, da odstopi kot državni poslanec mesta Krakov, ker ne more nositi več odgovornosti za politiko »Poljskega kola«.

— **Naši hrabri kolesarji.** Italijani so zadnje dni obstreljevali tudi Livado. Več hiš so porušili. Ljudje so se poskrili v globoke kleti, kjer so se čutili na varnem. Zadnji dan, ko naši dobe povelje iti v boljše postojanke, naenkrat pridrdrajo naši mladi kolesarji s Krasa. Bili so beli od prahu. Šli so sila hitro proti Gorici in tam prišli skupaj s sovražnikom. Hrabro so se ti mladi junaki obnesli, več dni so neprenehoma vztrajali v boju. Mnogo teh mladih junakov je žrtvovalo življenje za našo drago Gorico. Večinoma so bili to Slovenci, Dunajčani in Furlani.

— **V vipavskih trgovinah so s potrebnim blagom jako slabo založeni.** Najpotrebnejše reči je težko dobiti. Opozarjamo g. trgovce, da naj bodo tudi v teh časih malo bolj podjetni, sicer se bomo morali obrniti na občine, da nam bodo preskrbele, kar potrebujemo. Celo dežnikov ni mogoče dobiti.

— **Provincijalni odbor državnega društva bivših varnostnih organov na Dunaju II., Nordbahnstraße 20 in orožniških vpokojencev za Kranjsko in Ljubljani daje v splošno vednost, da je c. kr. železniško ministrstvo in c. kr. ministrstvo za deželno brambo na Dunaju soprogram in otrokom članov društva, to je soprogram in otrokom**

orožniških vpokojencev za Kranjsko dovolilo znižano vožnjo na državnih in privatnih železnikih. Kdor se želi teh ugodnosti poslužiti, naj si blagovoli preskrbeti potrebno sliko (fotografijo) in potrebno legitimacijo pri pristojnem c. kr. orožniškem poveljstvu.

Kanonično umeščen je bil na župnijo Dobrava pri Kropi č. g. Janez Klavžar, kaplan v Cirknici 31. t. m.

— **Vpoklican je kot vojaški kurat** č. g. Ignacij Marinčič, župni upravitelj v Podgorji v Istri, duhovnik tržaške škofije.

C. in kr. okrožni šolski nadzornik v Užicih v Srbiji poročnik Drago Hude je postavljen od vojaške uprave za mestnega komisarja istotam.

— **Kruh je postal cenejši — v Zagrebu.** V zagrebških listih čitamo, da je v Zagrebu cena moke in kruha padla. V pekarnah v Zagrebu se dobiva popolnih 70 dkg belega kruha za 52 vinarjev.

— **Duhovne vaje za vč. gospode duhovnike** pri oo. jezuitih v Ljubljani bodo meseca septembra dvakrat; začetek 11. in 25. zvečer ob 6. — Gospodje, ki se jih nameravajo udeležiti, naj to blagohotno prej naznanijo.

Koncert na korist oslepelemu slov. igralcu. Na korist slepemu bivšemu slovenskemu gledališčnemu igralcu Fr. Bohuslavu so priredili v Toplicah Podčrbradskih v soboto zvečer koncert v katerem je sodelovala skladateljica in klavirska umetnica Slava Weberova. Peli so na koncertu tudi dve pesmi, ki jih je zložil slepi igralec in uglašila mlada umetnica.

— **867 bronastih svetinj** je dobil te dni črnoviški 41. pešpolk »Nadvojvoda Evgen«, pri katerem služi izredno veliko Rumunov.

— **Slovenski koroški praporščak ujet pri Gorici.** Grafenauer Josip, praporščak pri nekem dalmatinskem pešpolku, je bil pri zadnji laški ofenzivi proti Gorici ujet. Pred par meseci je bil odlikovan s srebrno kolajno prvega razreda.

— **Slovenski koroški abiturijent padel v Galiciji.** Enoletni prostovoljec Matevžič Fric, korporal, je padel v začetku julija 1916 v Galiciji.

Pavel Bourget ponesrečil. Iz Haaga poroča »Mittagszeitung«, da se je ponesrečil francoski pisatelj Pavel Bourget z avtomobilom in se ubil.

— **Pozvedujem:** Kje je bil krščen moj stari oče Ludovik Reyer, rojen dne 21. junija 1808 baje v Ljubljani, umrl dne 21. junija 1867 v Ljubljani kot graščak in lastnik rudnika? Pojasnila prosi Kornelius Reyer, k. k. Statthaltereikanzlist, Pöggstall.

Ljubljanske novice.

Ij Poročil se je danes v frančiškanski cerkvi deželni inženjer g. Fran Rueh, c. kr. poročnik v rez. z gđc. Marjo Josi- n o v o. Poročil ju je č. g. dr. Demšar. Vse najbolje!

Ij Velika tatvina v Kolodvorski ulici. V Orehkovi trgovini je kot prodajalka službovala Emilija Pintar iz Ljubljane, pokvarjeno dekle, ki je v družbi Angele Sme- rečnik in dveh služkinj izvršila več tatvin in ukradeni blago oddajala Sme- rečnikovi. Posetile so navadno trgovine v času ko so vedele, da so domači odsotni ter so s pomočjo Pintarjeve kot prodajalke si nabrale različnega blaga ter ga odnesle. Pri hišni preiskavi je našla policija celo za- logo ukradenih reči, med drugim precej velik kovčeg napolnjen z raznimi čevlji, potem perila, obleke, sifonske steklenice in mnogo drugega blaga. Najbolj prizadete so trgovine Dolenčeva in Orehkova v Kolodvorski ulici. Kako na debelo da so kradle sledi že iz tega, da so ukradeno blago zlasti čevlje po Vrhnikih razprodajale in sicer par čevljev po 28 K. Skupna škoda storjena po teh tatvinah se ceni približno na 4000 K. Gotovine se je pri Sme- rečnikovi je policija odvedla v zapore tu- kajšnjega deželnega sodišča. Glavna raz- prava nam bo o tem kaj več zanimivega odkrila.

Ij Obsojena detomorilka. Pred tukajš- njim izjemnim sodiščem je bila te dni za- radi detomora obsojena 25 let stara po- sestnikova hči Marjeta Stefančič iz Hraš na tri leta težke ječe.

Ij V frančiškanski cerkvi se je izgubil mal zabojček z dragocenejšimi stvarmi. Pošten najditelj se naproša da ga prinese proti dobri nagradi v frančiškansko zakri- stijo.

Primorske novice.

Bivši ekonom centralnega semenišča v Gorici, preč. gosp. France Stepan- čič se nahaja kot begunec v Tomaju. Vo- žnja iz Temenice v Tomaj je tako usodno uplivala nanj, da je smrtno nevarno obo- lel. Priporoča se v pobožen spomin vsej gorški, tržaški in istrski duhovščini.

— **Goriška hranilnica** (Monte di pietà) se je preselila v Kranj, kjer spre-

jema in izplačuje hranilne vloge. Čo- kovni račun poštne hranilnice številka 56.615.

Iz Sv. Lucije pri Portorose (v Istri) pišejo: Sporočamo, da smo tu zopet napredovali za mal korak. V nedeljo, dne 27. avgusta, smo imeli prvo propo- ved v našem jeziku. Milo nam je bilo, ko smo čuli v božjem hramu svoj mili materinski glas. Ipak se počasi giblje tudi na naši Piranščini.

Poštni urad v Šempasu nas prosi ob- javiti, da nam urad sam ni vrnil zavitek »Slovenca« in da ta urad še vedno po- sluje. Toliko v dopolnilo notice v št. 195. našega lista, v kateri smo samo omenili, da nam je bila vrnjena pošiljatev za po- što Šempas, dognati se pa seveda ne da, kdo bi bil vrnil zavitek.

V Devinu je »Lega nazionale« popol- noma posuta.

Šole družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu. Vpisovanje za šolsko leto 1916/17 se vrši začetkom šolskega leta 1916/17 dne 13., 14. in 15. septembra t. l., od 9. do 11. ure popoldne pri Sv. Ja- kobu in na dekliški šoli na Acquedottu, na deških vzporednicah na Acque- dottu pa 13., 14. in 15. septembra t. l., od 2. do 4. ure popoldne. V soboto, dne 16. septembra t. l., je šolska služba božja, v ponedeljek, 18. septembra t. l., ob 8. uri zjutraj se začne redni pouk.

Župan iz Renč g. Ivan Stepančič, se- daj v Brucku ob Litvi išče preč. g. župnika V. Pipan in obč. tajnika Romana Pahor, oba iz Renč, ter ju prosi, naj mu takoj na- znanita svoj naslov. G. Stepančič ima iz- redno veliko skrb in dela za svoje be- gunce, ki so v vsakem oziru potrebni po- moči.

Iz Sela pri Črničah, Tu je odprl go- stilno begunec iz Gorice Konič, ki je preje imel gostilno v Gorici na Kornu.

Iz Črnič V Črničah je mala tovarna kož. V delu ima kož za ustrojiti za sto ti- soč kron.

Iz ruskega ujetništva sta se nam ogle- sila Tonec Maks, desentnik 97. pp., Sv. Križ pri Trstu in Krasna Franc, 22. dom. pp., Vipava, Budanje 72. Od obeh naslov je sledeči: Berestovo Bohoduhovski rud- nik, Jekaterinoslavskaja gubernija, Ekst. žel. doroga Stancija Jesinovataja, baraka št. 322. — Iz ruskega ujetništva nam piše enol. prost. 97. pp., 16. s., Ivan Koren, da je zdrav in da pozdravlja vse znanke.

Preskrba zelenjave v Trstu in okolici Tržaški magistrat naznanja, da so vsem ti- stim, ki obdelujejo vrtove ali kakršenkoli kos zemlje, brezplačno na razpolago mlade rastline zimske in zgodnjepomladne zele- njave za presaditev. Magistrat nujno po- ziva, naj se najskrbnejše že sedaj obdela zemlja za poznejše in zgodnjepomladne setve, za katere bo istotako preskrbel brezplačno semena. Obdelati se ima vsak košček količkej primerne zemlje.

Huda ženska. 42letni Stefan Farré v ulici San Sergio v Trstu se je te dni radi neke malenkosti sporekel z Ano Franko- vič, stanujočo v isti hiši. Ženska je zbes- nela, pograbila nož in z njim trikrat udarila Farrēja v obraz. Farrēja so morali odpeljati v bolnišnico.

Peter Križman, četovodja Lir. 27, 13. stotnija, vojna pošta 220, doma iz Deskel pri Kanalu št. 154 naznanja tem potom starišem in sestri, da se je brat Janez ogle- sil iz ruskega ujetništva. Vprašuje po sta- riših. Njegov naslov je: Janez Križman, vojno plenji, saborni zavod, gubernija Sos- nichelo Karjukovka, Černikovska, Rusija. Ob enem prosi podpisani, da bi mu, ako kdo ve zanje, poslal njih naslov.

Gospodarstvo.

Za vinogradnike in sadjarje. Vино gradnike in sadjarje s tem opozarjamo, da se dobe samočiste (čistorejne) vinske dro- ži za pokopenje vinskoga in sadnega mo- šta tudi letos pri Dež. kmet.-kem. posku- ševališču in preskuševališču živil za Kranj- sko v Ljubljani. Cevka s samočistimi drož- mi stane z navodilom o uporabi brez poštni- nine in zavoja 40 vinarjev ter s poštnino in zavojem 80 vinarjev. Vsaka nadaljna cevka do 4 cevki stane s poštnino in za- vojem 70 vinarjev več. 5 cevki s samočis- timi drožmi se plača s poštnino in zavo- jem 3 krone 25 vinarjev in za 10 cevki 6 K. Znesek se mora plačati naprej, ker se sicer povzame. Pri povzet- ju se zaračuni tudi povzetnina in se s to cevke podraže. Pri manjših naročilih se sprejemajo za plačilo tudi pisemske zname- ke. Ena cevka s samočistimi drožmi zado- stuje za pokopenje 5 do 10 hektolitrov vin- skega ali sadnega mošta. Naročba za sa- močiste vinske drožmi se mora izvršiti vsaj pet dni pred njihovo uporabo. S pravilno rabo čistih vinskih drož so zajamčene vin- stvu tako znatne koristi, da bi se jih mor- al posluževati vsak vinogradnik v svojem vinogradu. Ne le, da čiste vinske drožji po- spešujejo čisto in zanesljivo kopenje mo- šta, ampak s pomočjo teh pridelana vina se tudi hitreje čistijo, so stanovitnejša in imajo mnogo boljši ter prijetnejši vonj in okus.

VINOGRAD

s trgatvijo, zidano kletjo in s posodo za 70 hl na Bizelskem se proda za 25.000 K ali pa 40 do 50 hl vinskega mošta od preše po 140 K liter brez posode. **Božidar Sever**, tačas Varaždinske Toplice, Hrvatsko. 2095

U 222/16/5

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Višnji gori je razpravljalo danes v navzočnosti državnega pravdnika opravitelja, obtoženke Marije Bregar o obtožbi, katero je dvignil javni obtožitelj zoper Marijo Bregar zaradi prestopka draženja in je po predlogu obtožitelja, naj se kaznuje obtoženka, razsodilo tako:

Obtožena Marija Bregar, 51 let stara, omožena, posestnica in mlinarica na Gradičku št. 7 je kriva, da je dne 19. junija 1916 na Gradičku izrabljala izredne razmere, povzročene z vojnim stanjem, zahtevala za prešice po 5 K 50 v. z 1 kg žive vage in pri prodaji počez za 3 prešice, tehtajoče skupaj največ 250 kg, znesek 1800 K, torej 7 K 20 v. za 1 kg žive vage.

S tem je zakrivila prestopke po § 14 st. 1 citirane ces. nar. in se obsoja na 1 teden v zapor ter na 200 K denarne kazni, oziroma v slučaju neizterljivosti še na 1 teden v zapor, ter po § 389 kpr. v povračilo kazenskih stroškov.

C. kr. okrajna sodnja v Višnji gori
odd. II., dne 1. avgusta 1916.

Vehovar m. p.

Služba

organista in cerkvenika

se odda v ljubljanski okolici. Kje, pove upravnistvo pod številko 2098. Sprejme se tudi samo organist, ki bi hodil orgljat ob nedeljah. Plača po dogovoru. 2098

Naprodaj sta

2 postelji

z nočnima omaricama v Sodni ulici 3, III. nadstropje, vrata 8.

Radi preselitve se proda

večja hiša

v kateri se nahaja gostilna in trgovina ter več stanovanj. Ohrestuje se dobro. Prevzame se lahko takoj. Več v Spod. Šiški, Celovška cesta 22. 2101

Christofev učni zavod v Ljubljani

vpisuje ves september vsak dan od 12. do 3. ure popoldne v Sodni ulici št. 1. — Začetek šolskega leta in otvoritev dnevnih kurzov ter kurzov za jezike dne 2. oktobra 1916, ob 8. uri zjutraj. — Večerni tečaji za kontoriste, kontoristije, prodajalke, vajence, vajenke itd. otvorijo se tudi dne 2. oktobra 1916 ter se vrši vpisovanje v te kurze ves september vsak dan ob vsakem dnevnem času. — Šolnina zmerna. —

Išče se

prodajalka

katera je vajena nekoliko šivanja, zmožna špecerijske in manufakturne stroke, ter bi šla v trgovino na deželo za manjšo plačo. Ponudbe sprejema uprava lista pod »Zanesljiva« št. 2031.

Malinov sok

zajamčeno naraven, vkuhan v najfinejši rafinadi, poštni zavoj 5 kg K 12— franko po povzetju

A. Tosek, Kralj, Vinohrady (Praga) št. 1274 L. 2.
2093 Za engro odjeme, posebni ceteri!

Sprejme se

dojilja

Plača po dogovoru. Ponudbe pod št. 2063 na upravnistvo »Slovenca«. — — —

Kontoristinja

s prakso večta slovensko nemškega jezika želi mesta, gre tudi na deželo. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod »Takoj 2094«.

Iščem vrtnarja

pod zelo ugodnimi pogoji. — Ponudbe **A. Kajfež, Kočevje.** 2094

Pošteno dekle

iz dobre hiše, izvežbano v trgovini in kuhinji, želi primerne mesto. Gre tudi na deželo. — Cenj. ponudbe se prosijo na naslov: **Podboj, pri gospe Šenk, Dunajska cesta 38.** 2073

Zelo dobro vino

kislo vodo, »Silva vrelec« in sadjevec razpošilja **A. OSET, p. Guštanj, Koroško.**

Češplje in hruške

(tepke) za kuhanje
plača vsako množino po K 30— za 100 kg

Veležganjarna sadja

M. Rosner & Co.
LJUBLJANA.

Ob pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka **SLADIN**
je najbolj zdrava in najcenejša

hrana za dojenčke.

S **Sladinom** se lahko odpomore pomanjkanju mleka in sladkorja, kajti prihrani se pri njem dve tretjini mleka in eno tretjino sladkorja. Izmed mnogih priznanj naj navedemo samo ono gospe **Eme pl. Trnkoczy**, soproge lekarnarja v Gradcu: Ljubi svaki! Naznaniti Ti želim, da se prehranja Elzin malček s **Sladinom** (sladni čaj) in se krasno razvija, torej se more **Sladin** najtopleje priporočati.

Dobi se pri lekarnju **Trnkoczyju** v Ljubljani poleg rotovža. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah **Trnkoczy: Schönbrunnerstrasse 109, Josefstadtstr. 25., Radeckplatz 4. — V Gradcu: Sackstrasse 4.**

Ženitna ponudba.

Orž. stražmojster, 30 let star, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično v starosti od 20 do 27 let, s primernim premoženjem. Cenjena pisma pod »Vojna 2087« na Upravnistvo.

Dr. Matej Pretner
odvetnik v Trstu

si dovoljuje naznanjati, da se je njegova odvetniška pisarna preselila v Trstu v ulico **dei Forni št. 15 I. nadst.**

Zalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma sin, brat in svak, gospod

Alozij Bizjak

notarski kandidat v Kranju

danes v soboto, dne 2. septembra t. l. ob 11. uri ponoči, po dolgi mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnega se bo vršil v ponedeljek, dne 4. septembra ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče v Kranju.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v tukajšnji farni cerkvi. Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Kranj-Kamnik, dne 2. septembra 1916.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse sočutje, vso tolažbo in molitev ob smrti moje predrage soproge, oziroma sestre, svakinje, tete gospe

Antonije Klun

izrekam vsem svojo pristrčno zahvalo, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so rajnko spremlili k zadnjemu počitku.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1916.

Žalujoči soprog.

Kostanjev les orehove in jesenove hlode

kupujem po najvišji dnevni cenl.

Ponudbe na naslov: **Jos. Kralj, Ljubljana** Franca Josipa cesta št. 7.

A I 1129/16-14

Dražbeni oklic.

Proda se dne 9. septembra 1916 ob 9. uri popoldne v Ljubljani, Glinška ulica št. 7, na javni dražbi zapuščino po dne 6. junija 1916 zamrli Elizabeti Mrak spadajoče premičnine: dragocenosti, perilo, obleka, kuhinjska oprava, pohištvo in en šivalni stroj.

Reči se smejo ogledati dne 9. septembra 1916 v času med 9. in pol 10. uro dopoldan v navedeni hiši.

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani,
dne 31. avgusta 1916.

Št. 12.861.

Razglas.

Na podlagi ministrske naredbe z dne 4. avgusta 1916, drž. zak. št. 224,

je ugotoviti letošnjo letino krompirja v Ljubljani.

Do 15. oktobra 1916 v poljedelskih obratih pridelani krompir se mora naznaniti mestnemu magistratu najkasneje tekom 8 dni po izkopavanju.

Ves po 15. oktobra 1916 v poljedelskih obratih pridelani krompir je v smislu citirane ministrske naredbe naznaniti mestnemu magistratu takoj, ko se izvrši izkopavanje.

Posluževati se je uradnih tiskovin, katere se bodo dostavile strankam; nadaljne izvide je dobiti od 9. ure zjutraj do 12. ure opoldne pri mestnem tržnem nadzorstvu (Mestni trg št. 27, pritlično), kjer se potem oddajajo tudi izpolnjene »naznanilnice letine krompirja«.

Kdor bi podal napačno naznanilo, ali se ne držal določenega roka, bode kaznovan z globo do 5000 kron, ali z zaporom do 6 mesecev, ako ne spada prestopok pod strožjo kaznen.

2096

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 2. septembra 1916.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdusljivi, katerim Sirolin znafno oledha naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
& K. u.